

Älgstammen i Västerbotten Sydvästra ÄFO

Vintern 2013/2014

RESULTATBLAD 08
2014

Skogsbrukets Jaktgrupp har låtit Svensk Naturförvaltning AB göra en beräkning av älgstammens storlek och sammansättning i Västerbottens län. Uppgifterna kan fungera som ett stöd i det lokala älgförvaltningsarbetet för planering och utvärdering av avskjutning.

För att effektivt kunna styra utvecklingen av en älgstam krävs tillförlitliga demografiska data, det vill säga uppgifter på älgarnas antal, kön, ålder och hemvist.

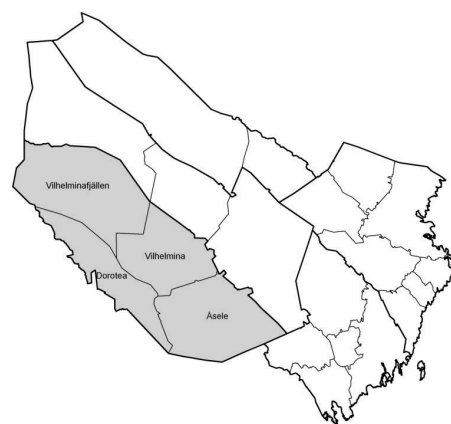
Med statistik från avskjutning och Älgobs kan man göra en beräkning hur stammen sett ut vid jaktstart samt efter jakt för de år man har statistik för. I Västerbotten där älgen vandrar mellan sommar och vinterområden blir beräkningen efter jakt en beskrivning av vintertäthet före vandring. Hur älgarna fördelar sig under hög- och senvintern kan vi inte på detta sätt riktigt uttala oss om. Vi vet dock, genom olika flyginventeringar som genomförts, att tätheten i ett område kan vara både högre och lägre än det som vi anger som täthet efter jakt.

Inventeringar som skattar antal älgar före jakt kan bidra till att göra beräkningarna säkrare. I områden där älgar säsongsvandrar över gränsen innebär det att en skattning av sommarstammen är nödvändig. I vandringsområden har emellertid även skattningar av vinterstammen ett stort värde då det kan vara av betydelse att känna till stammens storlek och utbredning på högvintern inte minst för att identifiera kopplingen mellan skador på tall och älg.

En beräkning av stammen utifrån avskjutningsstatistik och Älgobs förutsätter att det finns data insamlade från en serie av år, att mängden data är av en viss storlek, och att data samlats in på ett korrekt och konsekvent sätt. Viktigt att tänka på är att beräkningarna aldrig blir bättre än kvaliteten på indata. Inkonsekvent insamling av älgobs eller felaktig rapportering av skjutna älgar etc. innebär således en risk för att bilden av hur älgstammen har förändrats över tiden och hur den ser ut idag blir missvisande.

Resultat i denna redovisning kan skilja sig något från vad som går att läsa ut i föregående års rapporter. Detta eftersom analyserna utförts med tillägg av senaste årets Älgobsdata och avskjutningsstatistik. *Tidigare redovisad utveckling har alltså återanalyserats, nu med fler och nya data. Detta är ett exempel på en adaptiv process.*

I rapporten redovisas dels ett resultat för hela älgförvaltningsområdet (ÄFO) och dels ett resultat för respektive jaktvårdsrets (JVK). Resultatet för ÄFO är fristående och kan därför skilja sig något från summan av respektive JVK.

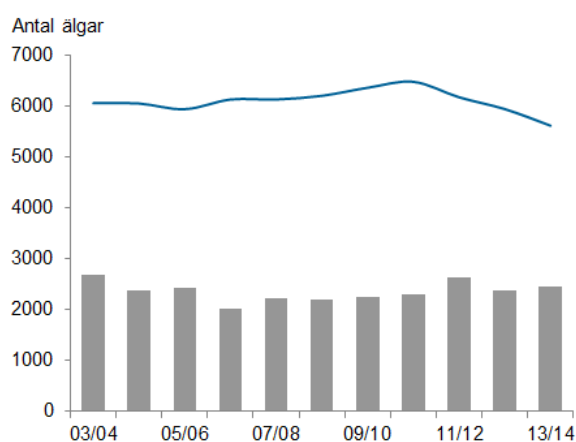

Figur 1. Västerbottens län med avgränsningar för ÄFO (tjock svart linje) och jaktvårdsretsar (tunn svart linje). Jaktvårdsretsar tillhörande Sydvästra älgförvaltningsområdet (ÄFO) indikeras med grå bakgrund.

SYDVÄSTRA ÄFO

Tabell 1. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 1 479 390 ha.

	Före jakt		Efter jakt	
	2013	2013/2014	2013	2013/2014
Älgar	8 080	5 619		
Älgar per 1000 ha	5,5	3,8		
Tjurar	2 230	1 441		
Kor	3 628	2 869		
Kalvar	2 222	1 309		
Kalv/ko	0,61	0,46		
Könskvot	38%	33%		

Figur 2. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

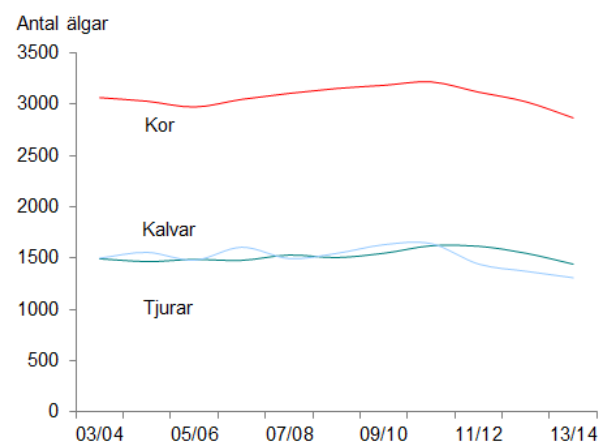
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

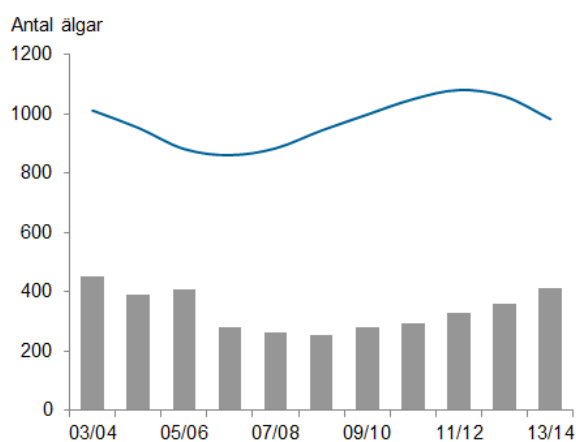
Figur 3. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Kommentar

- Antalet älgar liksom avskjutning har legat på en relativt stabil nivå sedan 2003. Trenden under senare år är dock ett nedåtgående antal älgar där den viktigaste orsaken varit en svag reproduktion.

DOROTEA JVK**Tabell 2. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 241 229 ha.**

	Före jakt		Efter jakt	
	2013	2013/2014	2013	2013/2014
Älgar	1 394	982		
Älgar per 1000 ha	5,8	4,1		
Tjurar	399	264		
Kor	639	511		
Kalvar	356	207		
Kalv/ko	0,56	0,40		
Könskvot	38%	34%		

Figur 4. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).**Älgar**

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

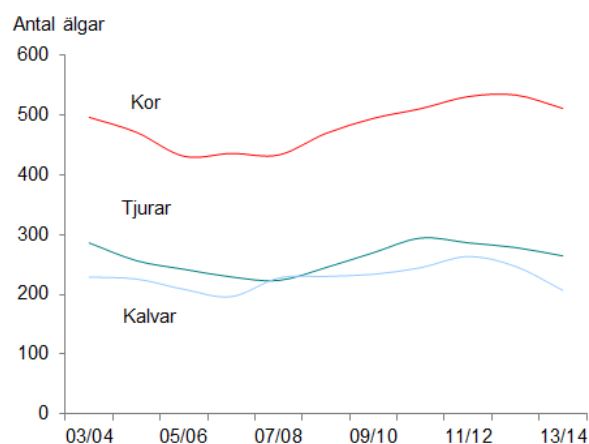
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

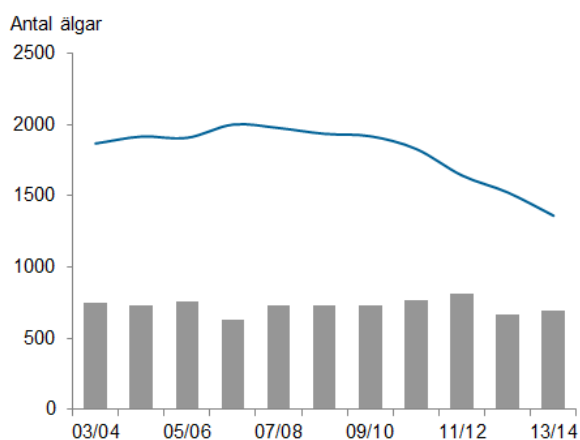
Figur 5. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.**Kommentar**

- De två senaste årens avskjutning och låga reproduktion har vänt en tidigare uppåtgående trend.

VILHELMINA NEDAN JVK

Tabell 3. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 319 022 ha.

	Före jakt		Efter jakt	
	2013	2013/2014	2013	2013/2014
Älgar	2 052	1 362		
Älgar per 1000 ha	6,4	4,3		
Tjurar	574	354		
Kor	922	698		
Kalvar	556	310		
Kalv/ko	0,60	0,44		
Könskvot	38%	34%		

Figur 6. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

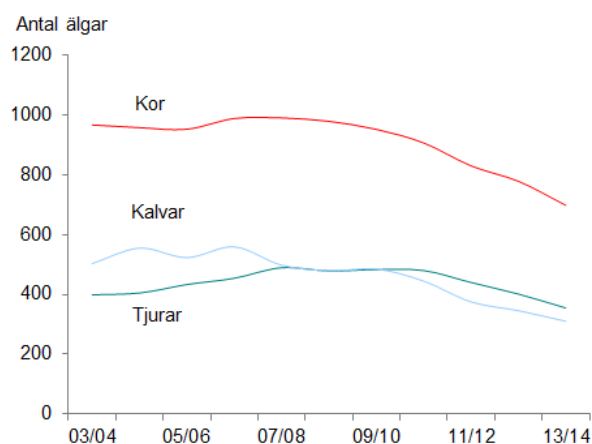
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

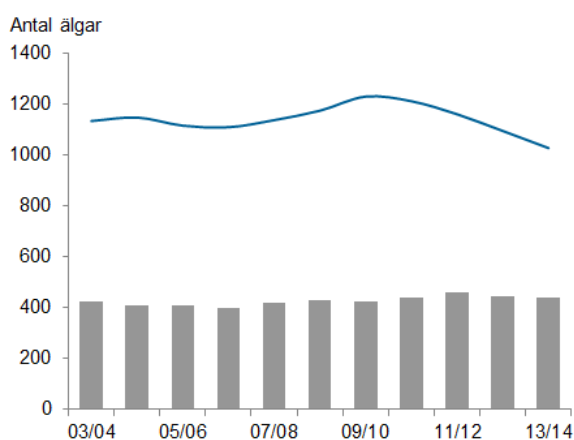
Figur 7. Antal älgdjurar (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Kommentar

- Antal älgar har under några års tid minskat. Detta trots en tämligen jämn avskjutning. Antalet kalv per ko uppvisar dock en nedåtgående trend vilket därmed är en trolig orsak till att stammens utveckling ser som den gör.

VILHELMINA OVAN JVK**Tabell 4. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 491 004 ha.**

	Före jakt		Efter jakt	
	2013	2013/2014	2013	2013/2014
Älgar	1 470	1 028		
Älgar per 1000 ha	3,0	2,1		
Tjurar	453	271		
Kor	612	494		
Kalvar	405	263		
Kalv/ko	0,66	0,53		
Könskvot	43%	35%		

Figur 8. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).**Älgar**

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

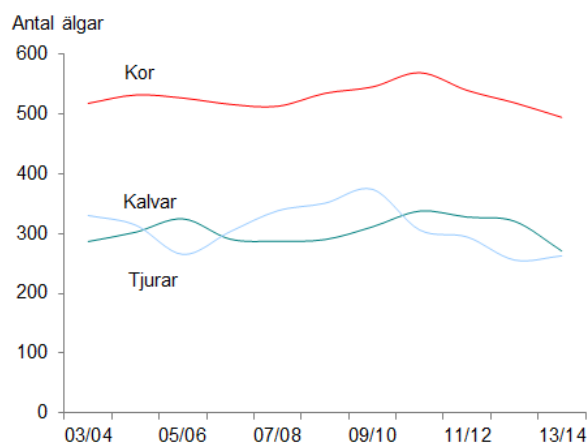
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

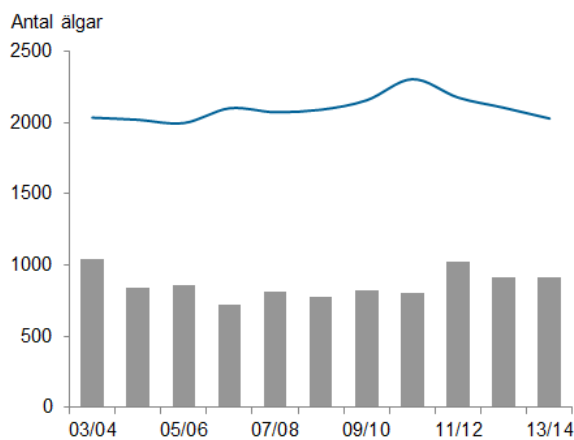
Figur 9. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.**Kommentar**

- En ökad, om än måttlig, avskjutning ihop med lägre reproduktionstal ger en nedgång i antal älgar. Sett enbart till obs per mantimme indikeras dock en motsatt trend än den som vi får med hjälp av modellberäkningen. Beräknat antal älgar är av detta skäl något osäkert.

ÅSELE JVK

Tabell 5. Stammens storlek och sammansättning före jaktstart och efter jakt. Registrerad jaktmarksareal 428 135 ha.

	Före jakt		Efter jakt	
	2013	2013/2014	2013	2013/2014
Älgar	2 941	2 029		
Älgar per 1000 ha	6,9	4,7		
Tjurar	746	494		
Kor	1 352	1 063		
Kalvar	843	472		
Kalv/ko	0,62	0,44		
Könskvot	36%	32%		

Figur 10. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar).

Älgar

Beräknat antal älgar i området vid jaktstart och efter jakt.

Älgar per 1000 ha

Beräknad älgtäthet på registrerad jaktmarksareal.

Tjurar, Kor och Kalvar

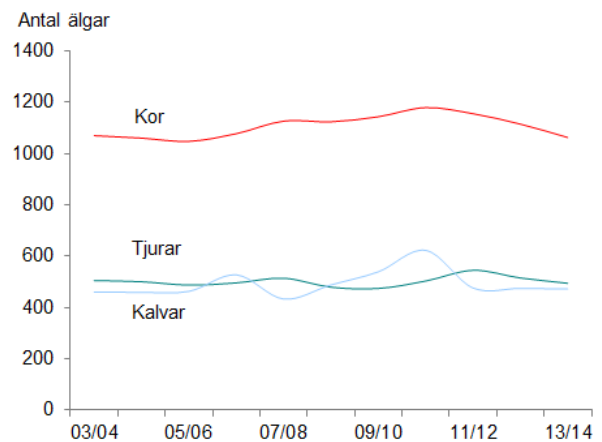
Beräknat antal tjurar, kor respektive kalvar i området vid jaktstart och efter jakt.

Kalv per ko

Beräknat genomsnittligt antal kalvar per hondjur vid jaktstart och efter jakt.

Könskvot

Beräknad andel tjur av antal vuxna älgar vid jaktstart och efter jakt.

Figur 11. Antal älgdjur (mörkblå linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Kommentar

- Vinterstammen har sedan 2003 legat tämligen stabilt på drygt 2000 älgar med ett toppår 2010 på ungefär 2300 älgar. Toppåret hade hög reproduktion (0,70 kalv per ko) men följdes av ett år med högre avskjutning vilket omintetgjorde en begynnande uppgång.